

Clàssic i amb tacte

PAU PUMAROLA SIRVENT

Foto: Pau Pumarola

Agafes el llibre, l'obres amb cura, el fulleges, tafaneges entre els secrets que et confia, i mentrestant les puntes dels dits acaronen subtilment les seves cobertes rugoses. La lectura com a experiència tàctil és una de les característiques reivindicades per Edicions de la Ela Geminada, un nou projecte editorial nascut a Girona a finals de febrer de 2011, dirigit per Oriol Ponsatí-Murlà.

L'objectiu principal que es planteja aquesta nova editorial és la publicació de llibres de fons, ja es tractin d'obres d'autors catalans com d'obres d'autors estrangers que no hagin estat traduïts o que faci temps que no es puguin trobar en la nostra llengua. Per això el projecte compta amb dues col·leccions, Trivium (obres de ficció) i Quadrivium (obres de no ficció i assaig filosòfic), noms que s'inspiren en els dos cicles en què es divi-

dien les set disciplines de les arts liberals en l'ensenyament medieval. Cada col·lecció disposa d'un consell editorial. En el cas de Trivium, aquest està format per Blai Gasull (Biblioteca Just M. Casero de Girona), Antoni Martí Monterde (Universitat de Barcelona) i Xavier Pla (Universitat de Girona). Pel que fa a Quadrivium, el consell està constituït pels professors de la Universitat de Girona Josep Maria Terricabras i Joan Vergés.

En aquest moments, Edicions de la Ela Geminada ha publicat dues obres: dins de Quadrivium podem trobar Breviari dels polítics del Cardenal Mazzarino (1602-1661), traduït per Ramon Alcoberro; i pel que fa a Trivium s'ha editat Poemes francesos de Rainer Maria Rilke (1875-1926), traduïts per Mariàngela Vilallonga. Ben aviat, dins de Quadrivium, es podrà disposar de Sobre veritat i mentida en sentit extramoral de Friedrich Nietzsche.

Es podria afirmar que Edicions de la Ela Geminada manifesta un cert gust pel clàssic, però això no seria només pels tí-

tols de les seves publicacions, ni per les reminiscències a on ens porten els noms de les seves col·leccions. Formalment els seus llibres també projecten una estètica que ens pot fer recordar els llibres d'una certa antiguitat, o si més no en seria una reinterpretació. El disseny, a càrrec de Marc Gispert, destaca per les cobertes rugoses de cartonnet gofrat, sense plastificar, de color cru i amb el logotip de l'editorial imprès en relleu, sense tinta. Les solapes són amples i les pàgines de guarda de color blau per Trivium i granat per Quadrivium. Finalment, seguint també un model molt tradicional, s'ha afegit el colofó de l'impressor a l'última pàgina.

Més que descodificar uns caràcters

El 14 de març va tenir lloc a la Llibreria 22 la presentació a Girona d'Edicions de la Ela Geminada. En l'acte, Ponsatí-Murlà va fer una defensa del llibre im-

près davant del mite de la seva substitució pel llibre en format digital: «Només cal agafar un d'aquests llibres, obrir-lo, fullejar-lo, tocar-lo, per adonar-nos que això no es pot fer amb un e-reader», i va afegir: «perquè llegir és molt més que senzillament descodificar uns caràcters».

D'altra banda, la presentació va significar també una reivindicació de la figura de l'editor com a professional implicat en el procés d'elaboració i confecció del llibre, que sàpiga escoltar autors, lectors i llibreters, que sàpiga assessorar-se, que participi en el seu disseny, en resum, com una persona que tingui cura dels llibres que edita. D'aquesta manera Xavier Pla (Trivium) va qualificar Oriol Ponsatí-Murlà de llevadora i de procreador en el sentit etimològic dels termes i Guillem Terribas (Llibreria 22) el va definir com un aventurer. Josep Maria Terricabras (Quadrivium) va destacar l'existència d'un relleu generacional que pren el lideratge i va prosseguir amb la lectura d'un text que Ramon Alcoberro (traductor de Breviari dels polítics) havia

escrit per a l'ocasió, ja que no va poder assistir a la presentació. En el text, Alcoberro no dubtava que el gust de l'editor acabarà conformant un «catàleg per a àmplies minories».

La celebració va seguir amb la presentació de Breviari dels Polítics del Cardenal Mazzarino, a càrrec del professor de filosofia a la UdG i polític Joan Manel del Pozo. Prèviament Sara Parés (flauta de bec) i Maike Burgdorf (tiorba) van interpretar un fragment de les Variacions sobre el tema de la Folia de Marin Marais i Le Rossignol en Amour de François Couperin, per tal de situar musicalment els presents a la cort de Lluís XIV, del qual Mazzarino en va ser padrí, preceptor i primer ministre. Del Pozo, traductor de la Utopia de Thomas More, va explicar el contrast que li suposava el fet de passar d'una obra en què es dissenyava una societat justa des d'un pensament idealista a comentar el pragmatisme i l'esperit cínic amb l'única finalitat de mantenir-se en el poder que destil·la de l'obra del cardenal, fins al

punt d'arribar a qualificar-lo com a «manual de supervivència politiquera». Un pensament amb una «considerable dosi de mala fe» que Del Pozo va resumir a través d'alguns dels axiomes plantejats i els 5 preceptes amb què Mazzarino conclou el llibre: «Simula. Dissimula. No et refiis de ningú. Parla bé de tothom. Preveu abans d'obrar».

Finalment, l'acte va concloure amb la presentació de Poemes Francesos de Rainer Maria Rilke. Es tracta d'una edició bilingüe dels reculls Els Quartets del Valais, Vergers, Les Roses i Les Finestres, que Rilke va escriure durant els últims

anys de la seva vida en la llengua majoritària d'aquest cantó suís, on va residir fins a la seva mort. La presentació va anar a càrrec de la seva traductora, Mariàngela Vilallonga, que, a l'hora de posar les paraules de Rilke al català, va considerar més adequat fer-ne una traducció literal dels poemes, sense recrear-los en una traducció en vers que alterés els ori ginals. La presentació es va tancar amb la lectura d'una selecció d'aquestes poesies, les originals en francès, per part de Lluís Lucero, i la seva traducció al català per part de la mateixa Mariàngela Vilallonga.

Web d'Edicions de la Ela Geminada:
<http://elageminada.cat>